MAGYAR NEMZETI MÚZEUM
MÁSODPÉLDÁNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Honvéd-u. 10. Telefon: Aut 127—47 és Aut 130—96. Fiókkiadóhivatalok: I., Országház-u. 18, Tel.: Aut 608-65., II., Márvány-tér 1, Tel.: 825—12.

NEMZETI UJSÁG

Előfizetési ár: Egy hóra 4 pengő, negyedévre 10 pengő 80 fillér, egyes szám ára 16 fillér, vasárnap 32 fillér — Hirdetések milliméteres díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő: TÓTH LÁSZLÓ dr. ◆ KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP ◆ Főmunkatárs: TÚRI BÉLA

XII. évfolyam 95. szám ◆ Vasárnap ◆ Budapest, 1930 április 27.

Kiábrándulás

A XIX. század polgári liberalizmusa, amely ugy a gazdasági életben, mint a társadalmi életben izolálta az embert, azaz: eltépett minden erkölcsi, érzelmi összekötőkapcsot az emberek között s helyébe az egyén materiális érdekét tette, mint az emberi élet egyetlen igaz és valóságos alapját, társadalmi életünk szervezetébe ezzel a tényével sulyos kórokozó bacillusokat oltott be. Megmételyezte és elvaditotta ugy a városi polgárság tömegének, az ipari és kereskedelmi vállalkozóknak, a pénzembereknek, mint a munkásoknak, az ugynevezett ipari proletáriátusnak egész érzelem- és gondolatvilágát: mert centrumává nem a lélek evolucziójának szükségét, hanem a materiális érdekek önző, kiméletlen, szinte állatiasan durva harcát tette.

Ennek a polgári liberalizmusnak a diadala a modern államéletben szülte meg a társadalmi élet marxista birálatát, amely lényegében szintén magáévá tette az emberi életnek ugynevezett *„felvilágosult“*, azaz *vallásellenes materialista álláspontját* s a „létért való küzdelem“ állati álláspontját kiegészitette még — *az osztályharc elméletével és forradalmi gyakorlatával.* A minél nagyobb egyéni hasznot hajszoló kapitalistáknak, akik nem tekintenek se közjót, se magasabbrendü állami vagy társadalmi érdeket, akiknek szemében a keresztenység erkölcsi követelményei embertársaikkal szemben „a valóságos élettől teljesen távol álló tudománytalan vallási hóbort“ valójában ikertestvérei azoknak a marxista forradalmi proletáriátusoknak, akik velük szemben állva, megsemmisitésükre törnek.

Az osztályharcot hirdető és gyakorló szociáldemokráciát és bolsevizmust a liberális gazdaságpolitika szülte világra, amely kidobta a társadalmi életünkből az emberi élet igazi utját és célját mutató iránytüt: az erkölcs kötelező törvényeit, a kereszténység eszményeit. Az a végtelen nyomor, szenvedés, amelyet a liberalizmus szelleme által irányitott modern kapitalizmus zuditott az emberek millióira az egész világon, főképpen az indusztrializálódott bérmunkából élő értelmiségére, nagyon sok jóérzésü és jóindulatu embert hajtott a marxizmus táborába, mivel Marx tanitásainak tudományos szinezete olyan külszint adott a marxista proletárszocializmusnak, mintha ennek gyakorlati megvalósitása — meghozná az emberiség számára a nyomorúságtól és mindenféle elnyomatástól és kizsákmányolástól való megváltást.

A társadalmi és osztályharcok nagy hullámzása, a világháboru borzalmai, az orosz bolseviki forradalom, egyes nyugateurópai országokban a marxista szociáldemokrata pártok nagy előretörése a politikában s itt-ott kormányra jutásuk is és gyakorlati tehetetlenségük: egy nagy kiábrándulási folyamatot inditottak meg magán a marxista táboron belül is — a marxizmusból, mint az emberiséget „megváltó“ eszméből, társadalmi és politikai elméletből.

Nem abból az elgondolásból ábrándulnak ki az emberek, hogy a mai tarthatatlan és sok tekintetben embertelen társadalmi helyzeten változtatni kell-e vagy nem: hanem azoknak az eszközöknek és módoknak a célszerüségéből és hasznavehetőségéből, amelyeket a marxizmus prófétái jelöltek meg — a társadalmi bajok orvosszere gyanánt „tudományos alapon“.

Marx politikai elméletének alapköve a fizikai munkások — azaz a modern nagyvárosi proletáriátus — forradalmi osztályharca a társadalom többi osztályaival szemben a politikai hatalom megszerzéséért, hogy ennek birtokában a *diktatura eszközeivel* — megvalósitsák az uj, szocialista társadalmi és termelési rendet, az osztályok nélküli társadalmat, az emberi szabadság és gazdasági egyenlőség ideális állapotát.

A proletárdiktatura megteremtése egy rövid időre sikerült nálunk, Magyarországon is: hogy ez mit jelentett az „ideális társadalmi állapotok“ szempontjából, arról fölösleges nok szót veszteget-nünk: a borzalmak emlékét a magyar nép aligha felejtette még el. De még inkább sikerült a proletárdiktatura megszervezése és gyakorlása Oroszországban, ahol immár közel tizenhárom esztendeje, hogy tombol s az eredménye: egy nagy birodalom teljes gazdasági csődje és 130 millió ember nyomorusága, testi és lelki rabszolgasága — az igért paradicsomi állapotok helyett.

A szocialista irodalomban egyre növekszik az antimarxista művek száma. Élesebb szemü gondolkozók, akik a modern társadalom bajaival és problémáival behatóbban foglalkoztak, már régen látták, hogy a marxizmus tudományos szempontból nem állja ki a komoly kritikát. Sőt már a mult század vége felé, 1899-ben a marxista táboron belül *Bernstein* Eduard német szocialista vezér próbálta meg — *Marx társadalombölcseletét és gazdasági tanait revizió alá venni*, mert azt látta, hogy a társadalmi élet fejlődése és mozgási iránya egyáltalán nem igazolják — Marx és Engels elméleti megállapitásait. Ez a reviziós kisérlet, amely akkoriban sok port vert föl, az ortodox marxisták ellenállásán meghiusult s az európai szociáldemokrata pártok megmaradtak az eredeti forradalmi marxista álláspont mellett. Ez ugyanis a maga laposságával vonzóbb volt a gondolkodásra rest és tudományosan amugy se nagyon képzett párt- és szakszervezeti al- és fővezérek számára, akik ugy betanultak már néhány „társadalomtudományi marxista igazság“-ot, mint ahogy a huros rigók betanulják a katonamars néhány taktusát, amelyet aztán teljes kedvvel fujnak. Miután még kisebb szellemi igényü hallgatóságuk a párt- és

Mi történt?

- A párisi tárgyalásokon a kisantantállamok ujabb követelésekkel állottak elő
- Ernszt Sándort ünnepelte szombaton a magyar katolikus társadalom
- Walko külügyminiszter tárgyalt Schoberrel
- Közgyülést tartott a Magyar Nők Szent Korona Szövetsége
- Kecskeméten megkezdődött a Katona József centenáriumi ünnepség
- Létrejött a megegyezés a Társadalombiztositó ügyében
- London lakossága melegen ünnepelte Eckener kapitányt és a Zeppelint
- Berzeviczy Albert javaslatai az interparlamentáris unio elé kerültek
- Motorkerékpáros bujtogató röpcédulákat szórt Salgótarján vidékén
- Utban van Amerika felé a „Justice for Hungary“ magyar pilótája
- Trianon tizedik évfordulóján nem lesz zene Budapesten
- Megjelent a földmivelésügyi miniszter vetésjelentése
- Olcsóbbak lesznek a fürdők
- Vasárnap lesz a négy nemzet közötti boxviadal döntő napja
- A magyar gyáripar a nagykereskedelem kiküszöbölésére törekszik
- A gyakori esőzés hátráltatta a mezőgazdasági munkálatokat
- Az osztrák ipar tiltakozik az agrárvámok felemelése ellen
- A gyilkos győri leányt életfogytiglani fegyházra itélték
- Egy csavargó megtámadta Seipel kancellárt
- Debrecenben kommunista összeesküvést lepleztek le
- Egy amerikai óceánjáró „elgázolt“ egy angol gőzöst
- Zendülés az adófoglalás miatt
- Londonban naponta három halottja van az utcai forgalomnak
- A magyar és a lengyel csapat győzött a négy nemzet ökölvivóversenyének második fordulóján

Tárcajegyzetek

irja: Szürke Pál

Hirnév

Olvasom a német ujságban, hogy Meymára, azelőtt hivatalnok volt valamelyik francia minisztériumban. Amikor könyveit már száz- és százezer példányban ontották a gépek és amikor regényeit már a világ különböző nyelveire forditották és visszafilmesitették, akkor történt vele, hogy találkozott egy régi hivatalnoktársával. Barátja megállitotta és

történeti rajza, hanem irásművészetben is vetekedik a világ nagy memoáriróinak könyveivel. A bünös neve, avagy a rombolóé népszerübb tehát, mint az alkotóé. Magamnak is sok időmbe tellett, amig sikerült elfelejtenem annak a görögnek a nevét, aki felgyujtotta az ephesosi templomot, de minek ezt tudnom, amikor

költészetből néhány olyan vers, mint a milyen azé az ismeretlen magyar költőé volt, aki igy kezdette: Három alma meg egy fél... és megirta a legszebb lirai versek egyikét. Amikor Arany megirta a Toldi trilogiát, volt egy elődje, egy másik Arany János, egy másik lángoló és nagy tehetség a magyar nép ismeretlen

IDEGENFORGALOM

Baranya uj gyógyfürdője

irta: Polgár Iván dr.

A magyar fürdők nemcsak az egészségügynek szolgálnak a gyógyitás és üdülés révén, nemcsak a telektulajdonosnak és vállalkozóknak fontosak üzleti szempontból, hanem a nemzetgazdaság terén is nagy jelentőségüek.

Az Uristen annyi értékes gyógyitóerőt rejtett el a Csonkaország talajában is, hogy tudomány, körültekintés, kitartó munka és okos befektetés segitségével egészen uj gyógyitó- és üdülőhelyeket lehet feltárni. Ezek pedig fokozatosan lehetővé teszik, hogy a magyar nem lesz kénytelen külföldi fürdőkhöz fordulni megtakaritott kis pénzével.

Ne mondja senki, hogy ez lehetetlen, mert akkor a baranyamegyei Mecsek-hegységben a Mánfa község határában felszökő meleg szénsavas viz is és fürdője is lehetetlenség volna!

Pedig alig hogy véget ért 1928 márcjusában a furás, ami kőszén helyett 419 m. mélységből 38 fok C. vizet hozott napfényre, a telektulajdonosa, a pécsi székesegyház jogi képviselője, a nagyprépost s az illetékes erdőtanácsos sokat töprengett, tanácskozott, tárgyalt a felszinre törő ásványviz jövőjéről.

A gondolat és beszéd tettre változott.

Mindjárt a nyár kezdetén két uszodát létesitettek — 6×20 m. a férfiaké, 7×20 m. a nőké — jól felszerelt 80 fürdőfülkével. A tiszta ásványviz 30 és 130 cm. mélység közt a nyomás következtében állandóan huzódott a tulfolyó felé s igy a felfrissülés folytonos volt. Ezenkivül mindkét medencét naponkint teljesen kiüritették.

Ime 1928 augusztus első napjaiban ilyen volt a hathetes mánfai fürdő, az erdő nevéről elkeresztelt *Sikonda*. Mikor egy hónapig használták a fürdőt, átlag 270 ember fürdött naponkint. Pedig Pécstől észak felé 17 kilométernyire a hegyháti járás rengeteg erdői közt! Ahol meleg ételt még csak szabad ég alatt tudtak elkésziteni. De a rendszeres autóbuszjárat Kaposvárról és Pécsről, valamint a sok autó a Mecsek nagyszerü müutján át hamar legyőzte a kilométereket.

Az első nyár után megindult a fejlődés.

1929 fürdőévadjára már máskép fest a fürdőtelep.

Mihelyt az árnyas erdő alatt a Sikonda völgyébe befordulunk, rögtön czilárd épületek ötlenek szemünkbe. Az autóállomásról a közös jegypénztárhoz érünk, bármelyik fürdésre csak itt lehet jegyet váltani. Itt olvashatjuk a dijszabást, a tizenhét szakaszból álló fürdőrendszabályt; a pénztárhelyiségben van a telefon, amely „Komló 11" cimen éjjel-nappal rendelkezésre áll. Itt van a dohányárusitás; a pénztár mellett a cukrászda. A jegypénztár az elsőosztályu női fürdő mellé épült, utána a nők másodikosztályu fürdője következik.

Ez a női fürdőhelyiség a telep északnyugati részét foglalja el, aztán a szökőkut, délkeleten pedig a férfi fürdő.

eső pedig ég felé néz, ebből szökőágban megy fel a viz 8—10 m.-re, aztán előbb egy kisebb, majd nagyobb átmérőjü medencébe hull alá, egymást keresztező sugarakban, megvilágitott üvegek teszik látványossá a vizet az esti villanyfényben. A fürdő a villamos áramot Komlóról kapja a kőszénbányatelepről.

Milyen összetételü a Sikonda vize?

A legujabb hivatalos vegyelemzés szerint az artézi-kut vizében 1000 gramban 0.0019 gr. lithiumion van, 1.92 egyenértékszázalék; 0.0129 gr. vasion, 3.25 egyenértékszázalék. Az anionok közül 0.62 gr. hydroszénsavion, 71.11 egyenértékszázalék; szabadszénsavtartalom 151 köbcm.

Ernszt Kálmán dr. főgeológus, fővegyész vegyvizsgálata szerint a viz az alkálikus, földes, vasas, gyöngén rádióaktiv hévvizek közé tartozik. Értékét növeli először a melegforrás szabad szénsavtartalma. Ez utóbbi miatt Csonkamagyarországban *a szénsav melegforrások egyetlen képviselője*. Másodszor lithiumtartalma miatt széasavval való telités után mint mesterséges ásványos forrásviz jöhet forgalomba. Harmadszor még értékesebb vashydrocarbonat-tartalmánál fogva.

Mindezek után a Sikonda forrására *a gyógyviz-jelleget* kimondta a népjóléti miniszter 38.992—1929. sz. rendeletével.

A kies völgynek felső részén furták a kutat. Milyen szerencsés előrelátás, hogy a természetes esés készen áll az elhasznált viz számára! Mivel a völgy itt csak 110 m. széles, azért a telep szintere a nyugati lejtőre támaszkodik.

Pihenésre, étkezésre, szórakozásra ugy csináltak helyet, hogy a szelid lejtőjü erdőt bokroktól és fütől megtisztitották; igy egymásmellett 4 terraszt nyertek az erdő fái alatt. Az erdő egyébként is nagy áldás a telepen. A tengerszin felett 185 m. magasan fekvő fürdőtelep nyári hőségét nagyon mérsékli a 270 méterig emelkedő, erdőkoszorozta kettős domősorozat. A délelőtti napot az árnyas tölgyerdő lombjai fogják fel, délután pedig előlé még maga a hegység is veti az árnyékot. Az egész telepet övárok védi a zápor vize ellen.

Minden fürdőtelepnek jó ivóvizre is van szüksége. Ez az első évben a régi kis forrásból nagyon gyéren jött. A kutfurás sikerrel járt. 1929 tavaszán magán a telepen 72 méter mélyről 16 C-fok ivóvizet kaptak, ami 6 méter magasra szökik fel, percenként 15 liter, naponkint 216 hektoliter mennyiségben. Ez a második artézi-kut betonkerettel van körülvéve.

A Mecseken átfutó pécs-sásdi állami utból uj müntat épitenek ide a telepre a magyarszéki határból. Erdei fák közt, 800 méter hosszban megy a bevágás és töltés, sehol fölösleges lejtő nem marad, mert elsőrendü autóut.

Az egész fürdőtelep személy- és áruforgalma a mai kor közlekedő eszközén: az autón és autóbuszon fordul meg.

Mig első nyáron csak 2 szoba nyujtott éji szállást, a második évben már egy külön vikend-ház is. Kétezer pengőbe került és már a felállitás alatt ki volt bérelve.

A pécsi püspök alakitotta meg a héttagu fürdőbizottságot. Ez intézi a fürdőtelep kifejlesztését, fontosabb ügyekben még külön tekintélyes szakértők véleményét is kikéri.

Legsürgősebb feladat a hosszabb időre kirándulók és fürdőzők elszállásolása, mert a nyáron még csak 3—4 bérelhető szoba állott rendelkezésre. Evégből 1929 októberében megkezdték a szálloda épitését. Mély földszintjén egy kisebb kezelői lakás és az ivócsarnok nyer elhelyezést. Földszintjén egy hall, egy nagy és kisebb étterem, konyha, söntés; továbbá olvasó- és játékterem. Első és második emeletén 35 lakószoba; minden emeleten egy-egy fürdőszoba. A padlástéren pedig 4 személyzeti szoba és a mosóház. Az épitkezést és teljes fölszerelését 1930. fürdőidény kezdetére föltétlenül befejezik. Összesen 220 ezer pengőbe kerül.

Ez a szálloda a fürdőháztól 30 m.-re van nyugat felé. A két épület közt levő részt s a fürdők nyugati oldalán elvezető utat nyilt és részben fedett sétányokká alakitják át. A szálloda körül izlésesen megszerkesztett terraszok szintjei az első ideiglenes vendéglő terraszaival futnak egybe.

Tehát már a harmadik évadra, a jelen 1930. nyárra a fürdővendégek szolgálatára áll: 33 szállodai szoba, egy kisebb egyszobás és egy nagyobb 3 szobás emeletes vikend-ház, valamint az antaltanyai vadászház.

Az erdőben már eddig is 6 km. sétautat létesitettek; mig ezt a munkát tovább folytatják, azalatt készitik hozzá a pihenőhelyeket is.

A fürdőbizottság a sikondai erdőből 73 holdat szándékozik parcellázással idegenek tulajdonába bocsátani; a kérdéses területeket már pontosan térképezte, az eladás föltételeit megállapitotta és most várja a felsőbb hatósági jóváhagyást. Ennek sikere nagy haladást jelent a magyar fürdőügy és üdülőhelyek történetében, mert a Mecsek ózondus közepén nyujt lehetőséget arra, hogy füst- és portávolban nyaralókat épithessenek. Sőt a szénsavas melegforrás majd téli gyógykezelésre is oda fogja vonzani a reászorulókat. Az épitkezést megkönnyiti a közelben megindult téglatermelés, amely az uj szabadalmazott Zehns-eljárás szerint láng- és füst nélkül éget s igy üzemben maradhat fürdőidény alatt is.

(—) **Három nyelven propagálja a római rádió a magyar Szent Imre-évet.** Olaszországból ebben az esztendőben nagy idegenforgalmi áramlat indul meg Magyarországba. Az *Enit* kedvezményeket léptetett életbe a magyarországi *Szentév* alkalmából és utasitást adott az összes irodáinak a *magyar Szentév propagálására*. Az Olaszországon keresztül bécsi-

dékes száztiz olasz autós érkezése is Milanóból. De ezenkivül a budapesti mintavásárra külön nagy kereskedelmi csoportok érkeznek, amelynek tagjai nemcsak a magyar kereskedelmi viszonyokat jönnek tanulmányozni, hanem nagyrészt, mint *gabona- és állatvásárlók is jelentkeznek*. Ugyanis az olasz gabonaháború

BUTOR-HITEL

Ivrtesadok éta kösinszert butoráruházunkban hálók, ebédlők, nappalik stb. kényelmes vagy kivázatra a legkedvezőbb fizetési feltételekkel kapatok. A butorok a földszinti, I. és II. emeleti mintatermeinkben megtekinthetők.

„BOG-MIL" kerek. r.-t. Budapesten, VI., Vilmos császár-út 43. (Saját ház)

élén, amelynek tagjai szorosabb kapcsolatot akarnak teremteni mezőgazdasági körökkel. Bejelentés érkezett arra vonatkozóan is, hogy ősszel nagyobb tanulmányi csoport érkezik a *velencei tartományból* a magyar fővárosba.

(—) **Olasz-magyar idegenforgalmi tanácskozás.** Május 5-én kezdődik Budapesten az *olasz-magyar idegenforgalmi konferencia*, amely évente felváltva *Rómában* és *Budapesten* szokott ülésezni. A budapesti tanácskozáson résztvesznek az olasz idegenforgalom vezető férfiai, Fulvio *Suvich* meghatalmazott miniszter, az *Enit* elnökének vezetésével, aki mint volt diplomata sok szolgálatot tett már eddig Magyarországnak. Vele együtt jön Angelo *Mariotti*, az *Enit* vezérigazgatója, *Rebucci*, az olasz fürdőosztály elnöke, továbbá az olasz vasutak részéről Giovanni *Battisti* stb. Az értekezleten számos olasz-magyar idegenforgalmi vonatkozásu ügy kerül a napirendre. Az *Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács* az olasz vendégek tiszteletére kirándulást tervez a tanácskozás befejezése után *Egerbe* és *Lillafüredre*. A legközelebbi olasz-magyar idegenforgalmi tanácskozást valószinűen ez év őszén *Rómában* fogják megtartani.

(—) **Francia főpapok támogató munkája a magyar Szent-év érdekében.** A Szentév alkalmából nagyszámu katolikus résztvevőre számithatunk. Francia főpapok, élükön *Verdier* párisi biboros-érsekkel, szivvel-lélekkel támogatják a magyarországi Szent Imre-év előkészületeit. Lehetséges, hogy *maga a párisi érsek is személyesen jön el Budapestre*, hogy résztvegyen az augusztusi eucharisztikus ünnepségeken. Az *Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács* több kiváló európai ujságirót lát vendégül a nyáron, illetően a Szent István-ünnep alkalmából.

(—) **Az első balatoni fecske.** Régi panaszként tér vissza a különböző fürdőügyi és idegenforgalmi ankéteken az, hogy a magyar fürdőtelepek nem adnak ki megfelelő prospektust, amely arra is alkalmas, hogy a külföld előtt hirdessék értékeiket és gyógyerejüket. Különösen vonatkozik ez a *balatoni fürdőkre*. A kivánság az, hogy a magyar fürdők vezetősége is felismerje ennek szükségességét és kövesse a külföldi fürdők példáját. Örvendetes példát ad most *Siófok* a magyar fürdők számára, amikor *magyar* és *német* nyelven izléses, gondosan összeállitott szövegü és fényképekkel illusztrált propagandafüzetet adott ki, amelyben annak olvasói mindenről pontos felvilágositást kaphatnak. Az áldozatkészség, amellyel a Balatonnak ez az egyre fejlődő fürdője a füzet kiadására vállalkozott, minden dicséretet megérdemel.

(—) **Lengyel-magyar idegenforgalmi értekezlet.** Május végén a lengyel központi idegenforgalmi hivatal és az *Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács* vezetői közös értekezletre gyülnek össze a két ország közötti idegenforgalmi és fürdőügyi kérdések megvitatására. A magyarbarát Lengyelország részéről nagy hajlandóság mutatkozik, hogy Magyarországgal az idegenforgalom révén a gazdasági és kulturális kapcsolatok minél szorosabbá váljanak. Megállapodás történt arra vonatkozóan, hogy *Varsóban fürdőügyi iroda alakul*, amelynek célja a *lengyel reumabetegeknek Ma*

Vasárnap, 19

KÖ

Ujra

és

A gyáripar a n

delmi és ipari

A magyar gyáripar
lizálásokból leggyo
meg, ami a kere
érinti. A gyáripar
hasznát magának a
ezért arra törekszik
kedelem kikapcsol
kiskereskedelemmel
közönséggel lépjen
lyett, hogy gyártmá
reskedőknek adnák
kereskedők között e
kednek, hogy vagy
közvetlenül szolgálja
vagy ügynökeik rév
el a kiskereskedőkne

E za törekvés a
élénk visszatetszést
harc, hogy a gyáros
nagykereskedelem
nagykereskedelem és
már évek óta tart e
nagykereskedők mind
hoznak annak bizo
gyáriparnak saját ér
kedelem igénybevétel
hogy a nagykereskede
visel és ezt a nagy riz
kellene átvenni, ha m
detailistákkal üzletek
évben a detailistáknak
tésképtelenné válása
nagykereskedelmet ért
veszteségeket a gyáripa
nagykereskedők véle
gyáriparnak az a haszn
kereskedelem kiküszöbö
elő, veszendőbe menne
dők véleménye szerint
nagyobb rizikót is visel
kereskedelem, mert nek
ban az áruhitel nyujtás
óvatossággal eljárni, m
kedőknek. A különböző
érvelések között kétségte
mény a legsulyosabb, m
ják bebizonyitani, hogy
nincsen haszna a nagyk
küszöböléséből.

A gyáripar a maga r
gyon hajlandó a nagyk
szózatát meghallgatni, m
hogy a nagykereskedők n
lenére is nem veszteséggo
séggel dolgoznak és ezt
gyáripar termékeinek ár
zik meg. Nem lehet meg
ipart, hogy ezt a nyeresége
maguknak biztositani, mi

Az iparfejle
és a racional

Már Smith Ádám megállapit
den gazdagabb országnak ipar
keznie. Ha azt nézzük, hogy a
közül melyek állnak a gazdaság
akkor észre kell

folyó felé s így a felfrissülés folytonos volt. Ezenkivül mindkét medencét naponkint teljesen kiüritették.

Ime 1928 augusztus első napjaiban ilyen volt a hathetes mánfai fürdő, az erdő nevéről elkeresztelt *Sikonda*. Mikor egy hónapig használták a fürdőt, átlag 270 ember fürdött naponkint. Pedig Pécstől észak felé 17 kilométernyire a hegyháti járás rengeteg erdői közt! Ahol meleg ételt még csak szabad ég alatt tudtak elkésziteni. De a rendszeres autóbuszjárat Kaposvárról és Pécsről, valamint a sok autó a Mecsek nagyszerü müutján át hamar legyőzte a kilométereket.

Az első nyár után megindult a fejlődés. 1929 fürdőévadjára már máskép fest a fürdőtelep.

Mihelyt az árnyas erdő alatt a Sikonda völgyébe befordulunk, rögtön ezilárd épületek ötlenek szemünkbe. Az autóállomásról a közös jegypénztárhoz érünk, bármelyik fürdésre csak itt lehet jegyet váltani. Itt olvashatjuk a dijszabást, a tizenhét szakaszból álló fürdőrendszabályt; a pénztárhelyiségben van a telefon, amely „Komló 11" cimen éjjel-nappal rendelkezésre áll. Itt van a dohányárusitás; a pénztár mellett a cukrászda. A jegypénztár az elsőosztályu női fürdő mellé épült, utána a nők másodikosztályu fürdője következik.

Ez a női fürdőhelyiség a telep északnyugati részét foglalja el, aztán a szökőkut, délkeleten pedig a férfi fürdő.

A völgyet jókarban tartott, gyönyörü erdő szegélyezi; csak délkelet felől volt látható a partoldalban egyetlen kis buzavetés, de most már azt is eltakarja a férfiak fürdőháza. Ennek lábazata egy méter magasságig faragott kőből rakott kiklopszfal. Ezen emelkedik a fürdőfülkék sora, amelynek külseje téglafal, belseje pedig gyalult deszka. Tetejét eternitpala födi. Bejárata 8 lépcsővel emelkedik a terep fölé. Az előcsarnokból nyilik az orvosi váró- és rendelő-szoba, kézi gyógyszertár, a másik oldalon 2 szobából álló iroda az igazgató részére. Itt a csarnok falán közszemlére kitéve a kulcsakasztó táblája.

Amint a férfi-uszodába belépünk, az egész telepet jellemző rend, célszerüség és tisztaság még fokozottabban érvényesül. A 30×12 m. medencében 50—170 cm. a vizmélység. Van felszini tulfolyó, a betonozott medence partjain széles folyosó. A bejárattal átellenes oldalban 7 zuhany. E zuhanyozó emeleti részéből 6 m. csövön a medence fölé megy a viz és vastag sugárban vág lefelé. Az uszoda felett 2 villamos ivlámpa. Kétoldalt 60 fürdőfülke. A bejárati rész két oldalán 7 külön kádfürdő, amelynek vize 35 C. Maga a férfi-fürdő 50 ezer pengőbe került.

A női uszoda még nem olyan szilárd épitmény, de fala kivülről kettős nádaláson vakolva és izlésesen mezőkre van osztva.

Minthogy a Sikonda forrása naponkint 14.400 hektoliter vizet ad, amelynek hőfoka 36.3 C. azért a fürdőmedencéket napközben is friss vizzel táplálják, de ezenfelül vizét most is minden nap fenékig kieserélik.

A két uszoda épületét egymástól szabad tér választja el. Ennek a közepén van a mélyfurásu kut, mostanra már csövezve mindvégig Mannesmann-féle acélcsővel. A feltörő viz 4 atmosztóban rohan rendeltetése helyére; az 5 szintes cső készen áll az elhasznált viz számára! Mivel a völgy itt csak 110 m. széles, azért a telep szintere a nyugati lejtőre támaszkodik.

Pihenésre, étkezésre, szórakozásra ugy csináltak helyet, hogy a szelid lejtőjü erdőt bokroktól és fütől megtisztitották; igy egymásmellett 4 terraszt nyertek az erdő fái alatt. Az erdő egyébként is nagy áldás a telepen. A tengerszin felett 185 m. magasan fekvő fürdőtelep nyári hőségét nagyon mérsékli a 270 méterig emelkedő, erdőkoszoruzta kettős domösorozat. A délelőtti napot az árnyas tölgyerdő lombjai fogják fel, délután pedig efölé még maga a hegység is veti az árnyékot. Az egész telepet övárok védi a zápor vize ellen.

Minden fürdőtelepnek jó ivóvizre is van szüksége. Ez az első évben a régi kis forrásból nagyon gyéren jött. A kutfurás sikerrel járt. 1929 tavaszán magán a telepen 72 méter mélyről 16 C-fok ivóvizet kaptak, ami 6 méter magasra szökik fel, percenként 15 liter, naponkint 216 hektoliter mennyiségben. Ez a mára a fürdővendégek szolgálatára áll: 35 szállodai szoba, egy kisebb egyszobás és egy nagyobb 3 szobás emeletes vikend-ház, valamint az antaltanyai vadászház.

Az erdőben már eddig is 6 km. sétautat létesitettek; mig ezt a munkát tovább folytatják, azalatt készitik hozzá a pihenőhelyeket is.

A fürdőbizottság a sikondai erdőből 73 holdat szándékozik parcellázással idegenek tulajdonába bocsátani; a kérdéses területeket már pontosan térképezte, az eladás föltételeit megállapitotta és most várja a felsőbb hatósági jóváhagyást. Ennek sikere nagy haladást jelent a magyar fürdőügy és üdülőhelyek történetében, mert a Mecsek ózondus közepén nyujt lehetőséget arra, hogy füst- és portávolban nyaralókat épithessenek. Sőt a szénsavas melegforrás majd téli gyógykezelésre is oda fogja vonzani a reászorulókat. Az épitkezést megkönnyiti a közelben megindult téglatermelés, amely az uj szabadalmazott Zehns-eljárás szerint láng- és füst nélkül éget s igy üzemben maradhat fürdőidény alatt is.

(—) **Három nyelven propagálja a római rádió a magyar Szent Imre-évet.** Olaszországból ebben az esztendőben nagy idegenforgalmi áramlat indul meg Magyarországba. Az *Enit* kedvezményeket léptetett életbe a magyarországi *Szentév* alkalmából és utasitást adott az összes irodáinak a *magyar Szentév propagálására.* Az Olaszországon keresztül hozzánk utazó egyéb külföldieknek *harminc százalék kedvezményt biztosit az olasz vasutakon.* A magyar Szentévet egyébként az *Enit* a római rádión is propagálja, még pedig *három különböző nyelven.*

A május tizediki olasz—magyar futballmeccsre külön vonatokat állitanak be Magyarország felé. Ugyancsak 10-én csekes száztiz olasz autós érkezése is Milanóból. De ezenkivül a budapesti mintavásárra külön nagy kereskedelmi csoportok érkeznek, amelynek tagjai nemcsak a magyar kereskedelmi viszonyokat jönnek tanulmányozni, hanem nagyrészt, mint *gabona- és állatvásárlók is jelentkeznek.* Ugyanis az olasz gabonaháboru nagy eredményei ellenére még mindig annyi gabonát importál Olaszország, hogy jól szervezett magyar export teljes kárpótlást nyerhetne más elvesztett exportterületek ellenében. A budapesti Nemzetközi Vásárra egyébként Budapestre jön a magyarbarát Comm. *Trevisanato,* a velencei kereskedelmi és mezőgazdasági kamara elnöke is, számos tagu delegáció

Vidéki olvasóink kérésére,

akik fel szándékoznak jönni a tavaszi Nemzetközi Vásárra és személyesen óhajtják kiválasztani a nekik tetsző gramofont,

akciónkat május 15-ig meghosszabbitjuk

Ezen az időponton tul azonban gramofonakciónk **feltétlenül megszünik.** Kérjük tehát mindama kedves olvasóinkat, akik **bármilyen márkáju** gramofont óhajtanak venni, **vásárlásukat feltétlenül a most véglegesen kitüzött határidőn belül eszközöljék,** mert csak eddig az időpontig tartjuk fent kedvezményeinket. — **Hathavi kamatmentes, váltónélküli részletre** most már csak május 15-ig **vásárolhat bárki bármilyen márkáju gramofont** azzal a külön kedvezménnyel, hogy **minden száz pengős vásárlása után**

negyedévig ingyen kapja

a Nemzeti Ujságot vagy az Uj Nemzedéket

Dijtalan bemutatás **Bárdnál,** Budapest, Kossuth Lajos-utca 4 szám

genforgalmi Tanács több kiváló európai ujságirót lát vendégül a nyáron, illetően a Szent István-ünnep alkalmából.

(—) **Az első balatoni fecske.** Régi panaszként tér vissza a különböző fürdőügyi és idegenforgalmi ankéteken az, hogy a magyar fürdőtelepek nem adnak ki megfelelő prospektust, amely arra is alkalmas, hogy a külföld előtt hirdessék értékeiket és gyógyerejüket. Különösen vonatkozik ez a *balatoni fürdőkre.* A kivánság az, hogy a magyar fürdők vezetősége is felismerje ennek szükségességét és kövesse a külföldi fürdők példáját. Örvendetes példát ad most *Siófok* a magyar fürdők számára, amikor *magyar és német* nyelven izléses, gondosan összeállitott szövegü és fényképekkel illusztrált propagandafüzetet adott ki, amelyben annak olvasói mindenről pontos felvilágositást kaphatnak. Az áldozatkészség, amellyel a Balatonnak ez az egyre fejlődő fürdője a füzet kiadására vállalkozott, minden dicséretet megérdemel.

(—) **Lengyel-magyar idegenforgalmi értekezlet.** Május végén a lengyel központi idegenforgalmi hivatal és az *Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács* vezetői közös értekezletre gyülnek össze a két ország közötti idegenforgalmi és fürdőügyi kérdések megvitatására. A magyarbarát Lengyelország részéről nagy hajlandóság mutatkozik, hogy Magyarországgal az idegenforgalom révén a gazdasági és kulturális kapcsolatok minél szorosabbá váljanak. Megállapodás történt arra vonatkozóan, hogy *Varsóban fürdőügyi iroda alakul,* amelynek célja a *lengyel reumabetegeknek Magyarországra való irányitása lesz.* Tudvalevő ugyanis, hogy Lengyelországban hiányoznak a megfelelő termálfürdők és Lengyelország klimája általában kedvezőtlen. Budapest gyógyfürdői viszont nemcsak *nyáron,* hanem *télen* is egyformán rendelkezésére állnak a reumabetegeknek. Kétségtelen, hogy a lengyel-magyar idegenforgalmi értekezletnek jelentős eredményei lesznek a két ország között.

(—) **Utmutatás a magyar városok számára.** Az idegenforgalmi propagandának megszámlálhatatlan módja van, de nem mindegyikről lehet elmondani, hogy a gyakorlatban be is válik. Annál életrevalóbbnak és figyelemre méltóbbnak találjuk a propagandának azt a módját, amelyhez a kezünkben lévő finom kiállitásu, művészi fényképekkel illusztrált füzet segitségével *Dortmund* városa folyamodik. A füzetben felvonulnak *Dortmund* gyáripara, repülőösszeköttetése, mozgalmas kereskedelmi élete, monumentális sportpalotája, szinházi értékei, művészeti kincsei, minden egyéb látványossága és környékének természeti szépségei. Szebbnél-szebb, finom, fényezett papirra nyomott fényképek hivják fel a füzet forgatóinak figyelmét *Dortmund* városára. Meg kell emlékezni a terjesztés egyszerü és célravezető formájáról is. A város vezetősége a dortmundi gyárak és kereskedők rendelkezésére bocsát bizonyos számu propagandafüzetet, azzal a kéréssel, hogy azokat a világ minden táján feltalálható üzletfeleikhez juttassák el és ilymódon, a hólapdarendszer alkalmazásával, terjesszék *Dortmund* szépségeit és értékeit.

(—) **Május hónapban megszünik Németországgal és Ausztriával a kölcsönös vizumkötelezettség.** Itt emlitjük meg, többfelől hozzánk érkezett érdeklődésre, hogy *Olaszországba már hosszabb ideje nem kell vizum s igy felesleges ilyen irányu kérelmekkel az olasz követségre menni.* Személyigazolás szempontjából természetesen *utlevélre* továbbra is szükség van.

(—) **A közvetlen gyorsvonat Budapest—Délivasutról Nizzába** 1930 április 27-től május 11-ig hetenként ismét csak háromszor: kedden, csütörtökön és vasárnap, *Nizzából* pedig április 29-től május 13-ig kedden, csütörtökön és szombaton közlekedik.

tésképtelenné válása
nagykereskedelmet érte
veszteségeket a gyáripa
nagykereskedők vélem
gyáriparnak az a haszn
kereskedelem kiküszöbö
elő, veszendőbe menne
dők véleménye szerint
nagyobb rizikót is viselh
kereskedelem, mert nek
ban az áruhitel nyujtás
óvatossággal eljárni, mi
kedőknek. A különböző
érvelések között kétségte
mény a legsulyosabb, m
ják bebizonyitani, hogy
nincsen haszna a nagyk
küszöböléséből.

A gyáripar a maga
gyon hajlandó a nagyk
szózatát meghallgatni, m
hogy a nagykereskedők
lenére is nem veszteség
séggel dolgoznak és ezt
gyáripar termékeinek á
zik meg. Nem lehet me
ipart, hogy ezt a nyeresé
maguknak biztositani, m

Az iparfejle
és a racionali

Már Smith Ádám megállapi
den gazdagabb országnak ipa
keznie. Ha azt nézzük, hogy
közül melyek állnak a gazdas
akkor észre kell vennünk, ho
mok a leggazdagabbak. Altal
nak kell elismernünk azt a v
jólét annak arányában emelk
ban, amilyen arányban jut a
lem összetételében jelentőség
melés és a kereskedelem. Hog
igy és miért jelent kezdetleges
zeti tőke tulnyomó részének
termelésben való lekötése, a
lehet magyarázni. Mindenese
lehet elfogadni, hogy az agrár
a lakosságuk jólétét a nyugat
színvonalára akarják emelni,
zel elő kell mozditaniok az
Ezért elvben helyeselhető, ho
lem mellett, ha bizonyos körül
szükségesnek mutatkozik, mes
vezményekkel, sőt egyenes pénz
sal is kivánják a jövőben élet
kozó iparágakat fejleszteni.
nak az ipari fejlesztés érdekéb
zatait szükségeseknek tarthatjuk
fejlődés szempontjából. Bárme
kész is valamely ország, mégse
ban az iparfejlesztés terén az
ben olyan messzire menni, ho
zünk az iparfejlesztésné! a mai
észszerü követelményeiről. Ennek
zása a készülő iparfejlesztés
tekintettel annál is inkább fo
Nemzeti Ujság által már ismer
törvénytervezetben találunk
amelynek intézkedései a mai g
ben észszerütlenek. A törvényte
része a racionalizálásról szól.

A törvénytervezet kimondja,
ményben részesithetők azok a v
lyek a racionális termelés módszer
zák. Hogy a kedvezményekben
latok részesülhessenek, igazolni
melés növekedését, a termelési
kenését, hogy a munkásság szo
nem romlik és a közgazdasági
racionalizálás egyéb módon nem
A törvénytervezet szerint tehát
racionalizáló vállalat adókedvez
szubvencióban is részesülhet. Ez
teljesen félreismeri ugy a racio
dasági jelentőségét, mint a racio
előmozditásának egyedül észs
aminek következtében aztán az
és a racionalizálásra törekvést